

SERÖS, -ös, a. 2. (fr. *Séreuse*, af lat. *Serum*; med.) Blandad med blodvatten.

SESAM, sésamm, m. sing. En tropisk skidfrukt. Sesamum orientale.

SESAMOLJA, sésammållja, f. 1. En mild, fet olja, som i österländerna nyttjas i stället för olivolja.

SESSION, säschön, f. 3. Sittning (domstols, o. s. v.). *Börja, sluta s-en.* — *Ss. S-sdag, -srum.*

SESTERTIE, sästär'tsie, m. 3. (lat. *Sester-tius*) Ett silfvermynt hos de forna Romarne.

SEVENBOM, se *Sävenbom*.

SEVIGNÉ (sevinjé), m. 3. Ett slags bröstsmykke för fruntimmer, benämndt efter franska markisinnan de Seigné.

SEX, säx, grundtal. Fem och en tillsammans. *S. gånger. S. månader gammal. Klockan s.* (I brädspelet) *S. ess*, en sexa och en etta; *s. dus*, en sexa och en tvåa; o. s. v. (Skämtsamt talesätt) *Som s.*, ganska mycket, t. ex.: *Åta som s.* — *Ss. S-fotad, -hörnig, -kantig, -radig, -sidig, -stafvig, -uddig, -vinklig.*

SEXÅ, f. 1. 1) Siffra, som betecknar talet sex. — 2) Kort, med sex tecken eller s. k. ögon. — 3) Sida af en tärning, tecknad med sex prickar. *Sexor all*, båda sexorna (i tärningspel). — 4) (fam.) Åltonvard, lätt kvällsvard på stående fot. Egentligen: en sup med tillugg vid sextiden.

SEXAGESIMA, säxajésimma, f. 1. (lat.) Åttonde söndagen före påsk.

SEXBLADIG, a. 2. Som har sex blad. Säges om blomkronor; äfv. om skärande verktyg.

SEXDUBBEL, a. 2. 1) Sex gånger så stor. — 2) Säges om något, som består af sex likadana eller liknande saker, eller blott varande af samma art, natur. *Jfr. Dubbel, 2.*

SEXDUBBELT, adv. Sex gånger; sex gånger så mycket. *S. så stor. Gifva s. igen.*

SEXDUBBLA, v. a. 1. 1) Göra sex gånger så stor. — 2) Upprepa sex gånger. — 3) Framte, framställa, återgifva i sex lika exemplar. — *Sexdubbla*, n. 4. o. *Sexdubbling*, f. 2.

SEX ESS, n. sing. Ett slags enkelt tärningspel, som spelas med brickor i ett vanligt brädspele.

SEXFALDIG, a. 2. Se *Sexdubbel*.

SEXHUNDRA, grundtal. Sex gånger hundra.

SEXHUNDRÅDE, ordningstal. Som i ordningen följer näst efter den femhundra nittionde nionde.

SEXHÖRNING, m. 2. Sexhörnig figur. *Regulier s.*, som har alla sex sidorna och vinklarna lika stora.

SE XKANT, m. 3. Se *Sexhörning*.

SE XMAN, m. 3. pl. — *mån*. Benämning på polisuppsyningsmannen inom hvarje socken.

SE XMÄNNIG, a. 2. (bot.) Som har sex ståndare. Brukas mest substantivt, för att beteckna växtklassen Hexandria. *De s-e.*

SE XMÄNNING, f. 2. (bot.) Växt, som tillhör klassen Hexandria.

SEXPUNDIG, a. 2. *S. kanon*, som afskjuter en kula om sex skålpunds vikt.

SEXPUNDING, m. 2. 1) Sexpundig kanon. Se föreg. ord. — 2) Vigtlod, som håller sex pund.

SE XQVINNAD, a. 2. (bot.) Som har sex pistiller.

SE XSTYFVER, sä'xsty'v'r, m. 2. pl. — *styfvar*. Svenskt kopparmynt = 6 styfver.

SE XSTÄMMIG, a. 2. Som utföres af sex stämmor. *S-t tonstycke.*

SEXTA, sä'xta, f. 3. (lat.) 1) (i musik) Sjette tonen ifrån grundtonen. — 2) (i piketspelet) Sex kort i följd efter hvarandra.

SEXTANT, säxtännt, m. 3. Astronomiskt instrument, som upptager sjettedelen af en cirkel, eller sextio grader.

SEXTERN, säxtär'n, m. 3. (lat. *Seaterni*, sex i sender) Sex pappersark, lagda inuti hvarandra. *Skrifva s-er.*

SE XTERNSKRIFVARE, säxtärnskrifvare, m. 3. Se *Renskrifvare, Pennfäktare.*

SE XTETT, säxtätt, m. 3. (ital. *Sestello*) Sexstämmigt tonstycke.

SE XTID, säxtid, m. def. sing. *S-en*, tiden omkring klockan sex.

SEXTIO, grundtal. Sex gånger tio.

SEXTIONDE, ordningstal. Som i ordningen följer näst efter den femtionde nionde.

SEXTIONDEDEL, m. 2. En del af ett helt, som är deladt i sextio lika delar.

SEXTIOTAL, n. 3. Antal af sextio. *Han är på s-et*, på sextionde året.

SEXTIOÅRIG, a. 2. 1) Sextio år gammal. — 2) Som varar eller varat sextio år.

SEXTON, säxtänn, grundtal. Sex och tio tillsammans. — *Ss. S-hörnig, -sidig.*

SEXTONDE, ordningstal. Som följer i ordningen näst efter den femtonde.

SEXTONDEDEL, m. 2. En del af ett helt, som är deladt i sexton lika delar.

SEXTONHÖRNING, m. 2. Figur, innesluten inom sexton räta linier.

SEXTUSEN, grundtal. Sex gånger tusen.

SEXTUSENDE, ordningstal. Som följer i ordningen näst efter den femtusende niohundra nittionde nionde.

SEXUALSYSTEM, säxuålsystäm, n. 3. (af lat. *Sexualis*, af *Sexus*, kön) Benämning på Linnés system i botaniken, enligt hvilket växterna indelas efter deras könsdelar.

SE XÄRIG, a. 2. 1) Sex år gammal. — 2) Som varar eller varat sex år.

SFER, sfär, m. 3. (gr. *Sphaira*, klot) 1) Himmelsklot, verldsklot. *S-ernas harmoni.* — 2) En himlakroppens omloppsbanan. — 3) (fig.) a) Verkningskrets. — b) Vidd (af makt, kunskaper, talanger, inflytande, o. s. v.). [Spher.]

SFERISK, a. 2. Klotformig, klotrund. [Spherisk.]

SFEROID, sfäråid, m. 3. (från grek.) Solid figur, som närmar sig formen af en sfer. [Spheroid.]

SFORZANDO, sfärrsånndo. (ital.; i musik) Betecknar hastigt ökad styrka på en ton eller ett ackord, men som genast aftager.

SHERARDSÖRT, scherårdsör't, f. 3. Örten *Sherardia arvensis*, med blå blommor.

SHERIFF, scheriff, m. 3. (engelskt, ursprungl. arabiskt ord) Öfverdomare i ett grefskap i England.

SHILLING, schilling, m. pl. *shillings*. Engelskt mynt = $\frac{1}{20}$ pund sterling.

SHIRTING, schärtring, m. sing. (af eng. *Shirt*, skjorta) Ett slags fin, men tunn skjortväf af bomullstyg.

SI! int. Gammal imperativ af verbet *Se*. Brukas ännu i den kyrkliga och högre stilen samt i poesi. Bibehåller sig för öfrigt allmänt i uttalet. (Fam.) *S. och så*, så der, tvetydigt, icke rätt nöjaktigt. *Det är s. och så med den saken.*

SIÅRE, m. 3. 1) Spåman, profet. — 2) Skald, filosof, vetenskapsman.